

Запорожці від давна – народ дотепний, веселий, кмітливий, сміливий і... непосидючий. Це ще раз довели наші нові друзі – клуб любителів «Запорожців» з Німеччини. Там, виявляється, є свій клуб любителів українського авто. Для них – побувати на заводі в Запоріжжі (хоч раз у житті) як для віруючих – до Мекки... Цьогоріч разом із німецькими друзями й ми подорожували до святого для багатьох власників антикварних «Запорожців» місця – колишнього запорізького комбайнового заводу «Комунар», а сьогодні – АвтоЗАУ.

Як німці на «Запорожцях» українські дороги підкорювали

«ЗАПОРОЖЕЦЬ» – РОЗКІШ, А НЕ ЗАСІБ ПЕРЕСУВАННЯ...

Автомобілі, експортовані за часів СРСР до НДР, були улюбленою машиною для багатьох німців, і не тільки для східних, а й західних. Вони визнавали його як надійну, легку в обслуговуванні і достатньо швидко на той час машину. Виявляється, «Запорожець» не був дуже дешевим автомобілем, принаймні ндєрєвський «Трабант» був трішки дешевший... Для німців, як це не дивно, одним із незаперечних плюсів «Запорожця» була його «бензинова» пічка.

Зараз український «Запорожець» – ще й антикварна раритетна машина, адже в Німеччині (за даними їхньої дорожньої поліції) залишилось усього 86 зареєст-

рованих «Запорожців», переважно ЗАЗ-968, і ЗАЗ-968М (у нас їх називають «мільницями» та «пилососами»). А «горбаті» «Запорожці» ЗАЗ-965 у теперішній Німеччині – справжній раритет... Щороку у вересні німецькі «запорожці» збираються на свій традиційний зліт, де обмінюються спогадами про «подвиги», інформацією про наявність уже досить дефіцитних на даний час запчастин і просто проводять весело час при вогнищі з барбекю. Як сказав Бернд Хартманн, один з учасників автопробігу Україною: «Власникам звичайних автомобілів для того, щоб дістати запчастини, достатньо мати багато грошей – заходиш в Інтернет, шукаєш за каталогом необхідні запчастини, платиш гроші і через декілька

днів отримуєш їх додому. А от власникам «Запорожців», щоб дістати запчастини, треба мати багато... друзів!»...

УКРАЇНСЬКІ «АВТОБАНИ» ОСОБЛИВІ...

Маршрут Україною вибрали так, щоб якнайбільше побачити: Львів–Рівне–Київ–Переяслав–Хмельницький–Запоріжжя–Мелітополь–Ялта–Севастополь–Херсон–Вінниця–Хмельницький–Тернопіль–Львів. Підраховували кілометраж – 3333 кілометри. Для «Запорожця» – ніби й не мало... Це ж не західноєвропейськими автобанами. Для німців це справжній «Париж–Дакар»... Хтось із німецьких друзів похвалився, що за раз проїхав на своєму «Запорожці» 700-кілометрову відстань. АВТОБАНОМ!!!

У Львові німці потрапили в обійми автофанклубу «ЗАЗ-Козак» – найстарішого клубу власників «горбатого» «Запорожця», організованого ще 1983 року... Ночівля у нових друзів, екскурсія по Львову, і ось всі рухаються на площу Ринок на урочистий старт. Тут зібралася вся львівська, і не тільки, преса – адже всім цікаво було дізнатися, чому саме «Запорожець» обрали для себе німецькі любителі антикваріату. Німці – на «Запорожцях»?..

Напутні слова представників львівської міськради – і доукомплектована місцевими «горбатими» колона рухається на Рівне. Найцікавішим для наших друзів виявилася виставка ретроавтомобілів радянського виробництва поряд із одним із придорожніх кафе та пам'ятник Першій кінній за Олеськом. Узагалі все, що пов'язане із комуністичними часами, для сучасних німців – суперекзотика... Не перелічити фото пам'ятників Ленінові, що залишаються в їхніх фотоальбомах на згадку про Східну Україну.

Рівне. Нас зустрічали друзі з автофанклубу «Легенд-мобіль». До екзотичної колони приєдналися ще два місцевих «жужика», тюнінгованих «а-ля спорт». Дорогу до столиці подолали без пригод, і за чотири (!) години знову опинилися в обіймах тележурналістів. Разом із ними нас зустрічали колеги з київського клубу любителів «горбатих». Невеличка прес-конференція прямо під величезним написом «КИЇВ». Столичні автомагістралі німецьким гостям не сподобалися, точніше жак викликали переважені автівками дороги та вкрай нахабна манера їзди місцевих водіїв. До Пуці-Водиці, де ми ночували, приїхали вкрай замученими... Але запорожці – народ непосидючий і після розташування на базі відпочинку наша група їде оглядати місто. Набравшись неповторних вражень від української столиці, гості ще довго обговорювали свої

вращення... У Києві колона мала долучитися до Міжнародного ралі журналістів.

«ШОСТЕ ПОЛЕ...»

Зранечку на старт! О 7.30 супровід ДАІ вже чекав нас, ми вирушили до Дніпровської набережної, щоб разом із українськими та закордонними журналістами відправитися в дорогу... Автопробіг «Запорожців» проходив у рамках традиційного міжнародного авторалі «Дорога до Криму: проблеми та перспективи». На старт прийшли не тільки ВІП-персона організаторів, а й депутати Верховної Ради та представники Посольства Німеччини в Україні. Після довгих промов колона нарешті рушає на Переяслав-Хмельницький. Там з хлібом-сіллю нас зустрічають представники міської влади. Далі розділяємося на два маршрути – «Запорожці» їдуть на ... Запоріжжя, а журналісти на Черкащину. І тут знову виявляється, що «запорожці» без пригод просто не можуть. Два екіпажі із Берліна, здивившись довгими, незрозумілими для них промовами, вирушають першими, не дочекавшись решти. Доганяйте! Молоді гарячі голови, не маючи карти й не знаючи мови, вирушають у напрямку Черкас і... губляться в безкраїх степах України.

І от перша довготривала зупинка – наші «згуби» віднайшлися. Ми отримали SOS-сигнал. Лунає телефонний дзвінок із мобільного, і якийсь невідомий українською мовою (німці навіть російською ніксферштейн) повідомляє: «Ваші німці попросили зв'язатися...». Слава Богу, подумалися попросити місцевого скористатися його телефоном – роумінг із німецького номера не спрацює. «Вони не знають, де вони опинилися, і куди потрібно їхати!».

Добре, що саме польовий сезон, і дорогами рухаються трактори. Питаю в зупиненого серед поля тракториста: «Де наші друзі?» – і отримую просту, дуже лаконічну, але зовсім несподівану відповідь, яка просто вражає своєю безпосередністю: «На шостому полі». Після короткої невдалої спроби з'язувати, де воно, те «шосте поле»,

прошу тракториста вивести їх на трасу і показати, в якому напрямку їм треба рухатися.

За цей час виявляється, що ми стоїмо в селі біля придорожного базарчика, а там... автомагазин із «горбатим» на даху. І тут ми зрозуміли, що таке для наших нових друзів «paradize» (себто «рай»). Тільки справді спрагли до автентичних запчастин любителі могли купити в невеличкому сільському магазинчику запчастин більш як на 3000 грн! Для продавців це був, напевно, не менший рай.

«ЗАПОРІЖЖЯ – БАТЬКІВЩИНА ПЕРШОГО УКРАЇНСЬКОГО АВТО»

І ось, нарешті, Запоріжжя. Зустрічає нас сам голова правління ЗАТ «ЗАЗ» Микола Євдокименко.

На екскурсії заводом німці вражені: «Як це так, адже в нас на таких заводах не тільки не всюди дозволено зайти, а й категорично заборонено будь-що фотографувати». А тут наші друзі фотографують, знімають відео та ще й отримують у подарунок два фірмові робочі комбінезони з емблемою ЗАЗ? Але найбільше захоплення все-таки викликає колекція перших «Запорожців» і особливо най-най-найперший, який показували Хрущову. А ще й можна відчинити двері і посидіти за кермом... Ми всі дружно знімаємо кожну найменшу деталь «автомобільчиків».

На жаль, завод не випускає сучасної версії знаменитого «жужика». Адже сучасні варіанти автомобілів-легенд, таких як «Форд-Мустанг», «Ровер-Міні», «Фольксваген-Бітл», «Сітроен-2CV», чудово продаються. Нещодавно італійці розпочали серійний випуск модерн-версії рідного нашому ЗАЗ-965 «Фіата-500»... Але нашому автогіганту не

до свого рідного бренду! А може, ще не час? Неодмінно дочекаємося, адже позачасовий дизайн «горбатого» чудово вписується в канони сьогоденного стилю і моди на 60-ті.

«ЯКИЙ НІМЕЦЬ НЕ ЛЮБИТЬ ШВИДКОЇ ЇЗДИ?»

Після короткочасного нічного відпочинку вирушаємо на Крим. Але ж не можна проминути і Мелітополь – тут склали двигуни для «Запорожців». Не зважаючи на відсутність «начальства», все-таки вдається залагодити відвідування музею мелітопольського заводу. Німці щасливі і в захопленні.

Знову розгортаємо карти і шукаємо найкращу і найближчу дорогу. І ось наша весела колона мчить до кінцевої мети – Ялти, де ми маємо знову об'єднатися з нашими колегами-журналістами. Ось вже Ведмідь-гора і ми в'їжджаємо на територію «Артеку». Після обіду – зразу на змагання. Я примостилася штурманом: читаю закручений маршрут, який потрібно пройти щонайшвидше, не збивши жодної фішки. Запам'яталася фраза коментатора, коли на фініші з'явився один із німецьких екіпажів, що рулював напрочуд вдало своїм «Запорожцем»: «Який німець не любить швидкої їзди?»...

І знову в дорогу. Тепер вже справжніми степами – і як шкода, що соняшники ще не цвітуть. Знову чергова пригода – не витримує

випробування українськими дорогами машина «президента» дойч-автоклубу Пітера Лошінскі із Кельна. Поломка серйозна, а навкруги – степ... Але ж усі шість німецьких машин повні запчастин, а поруч – надійне плече і вмілі руки українського друга. І ось через якихось три години («Запорожець» надзвичайно легко ремонтувати) ми знову рухаємося далі, попередньо відкинувши пропозицію «швидкої автомобільної допомоги», що зупинилася поряд. Нам запропонували підвезти поламаний автомобіль до найближчої станції на лафеті. Ми здивовані не менше за німців: не встигли поламатися – автосервіс уже тут. Випадковість, звісно, але приємно. Знай наших!

Ще одна ночівля в придорожному готелі, день у дорозі, і от ми знову в рідному для нас, та й думаю, вже і для німців, Львові. Емігрантам-«запорожцям» Україна сподобалася!!!

Прощальна вечеря, і зранку ми із сумом прощаємось. Але ненадовго: у вересні в Німеччині щорічний зліт «Запорожців», куди німці запросили і нас.

Ірина ДЕНИС (водій «горбатого» «Запорожця» ВС 0448 МІ)

